

Hälsoval Kalmar län

Regler för listning

Bilaga 5

2026

Allmänt om listning

På regionens webbplats presenteras de vårdenheter inom länet som Region Kalmar län godkänt och som patienterna kan välja emellan. Informationen uppdateras löpande.

Grundregler för medborgarens val

Alla medborgare, det vill säga de som har svenskt personnummer och är folkbokförda i Sverige, har rätt att lista sig på vilken hälsocentral/läkarmottagning (vårdenhet) de vill. Medborgarens val får inte begränsas till ett visst geografiskt område. Medborgaren har rätt till två aktiva omlistningar under en ettårsperiod HSL (2017:30 7 kap 3b §). Det första aktiva valet från den passiva listningen räknas inte med. Överstiger en invånares antal aktiva val det lagstadgade antalet, så kan dispens ges exempelvis för:

- Byte av bostadsort.
- Att den enskilde vill fortsätta gå hos en läkare eller annan vårdkontakt som byter arbetsplats.
- Att utförare inte uppfyller vårdgarantin.
- Av medicinska skäl (men inte för vanligt förekommande vårdbehov, multisjuklighet eller funktionsnedsättning).

Vårdenheterna ska ta emot samtliga medborgare oavsett listning eller folkbokföring. Vårdbehovet styr prioriteringen oavsett listning.

Vårdenheten ska informera alla "listade" om möjligheten att välja och få tillgång till en fast läkarkontakt vid sin kontakt med vården. Vårdenheten ska vid listning skicka ut brev till medborgare med information om vem som är dennes fasta läkarkontakt samt fasta vårdkontakt om sådan finns, och hur patienten kan komma i kontakt med dessa och sin vårdenhet.

Listning ska inte påverka den enskildes möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård enligt 9 kap. 1 § patientlagen (2014:821).

I proposition 2021/22:72 Ökad kontinuitet och effektivitet i vården – en primärvårdsreform bedömer regeringen att en fast läkarkontakt bör vara specialist i allmänmedicin, barn- och ungdomsmedicin eller geriatrik, ha annan likvärdig kompetens eller fullgöra specialisttjänstgöring i allmänmedicin.

Listningsbegränsning

Vårdenheten kan, i samråd med Regionstab Samordning hälso- och sjukvård, begära ett begränsat listningsstopp som gäller under en begränsad tidsperiod. Om detta skulle bli aktuellt gäller följande:

Två veckor innan listningsbegränsningens ikraftträdande ska skriftlig information lämnas till Regionstab Samordning hälso- och sjukvård innehållande:

- Hur länge uppehållet i listningen beräknas pågå.
- Den tillfälliga listningsbegränsningen som gäller för mottagningen som helhet.
- En handlingsplan för hur situationen ska lösas.

Om uppehållet i listningen beräknas vara längre än 3 månader krävs en diskussion med Regionstab Samordning hälso- och sjukvård angående hur situationen ska lösas.

Vid uppstart av mottagning

Om en helt ny vårdenhet tillkommer inom Hälsoval Kalmar län kan medborgare lista sig på enheten först vid det datum som angetts för start av verksamheten. I de fall listningsblanketter inkommer till vårdenheten innan detta datum passerats gäller att listningsblanketterna ifråga högst får vara 2 veckor gamla, sett till medborgarens underskrift.

När personal slutar

Om en läkare slutar sin anställning på vårdenheten ska dennes listade medborgare föras till vårdenhetens lista. Därefter ska läkarens lista tas bort ur listningssystemet Lisbet.

Undantag: Om en ny läkare anställs och omgående ersätter den som slutat kan listan överföras på den nyanställda (föregånget av ett personligt brev med information om detta).

Kontinuiteten och patientfokus ska alltid tas i beaktande och vara det som styr. Listor för kortare anställningar bör helst inte förekomma.

Listningens giltighet

Region Kalmar läns listningsblankett undertecknad av medborgare eller ombud ska finnas innan listning/omlistning görs, alternativt kan listning göras via 1177.se och invånartjänsterna, vilket kräver inloggning med E-legitimation. Region Kalmar läns listningsblankett behövs dock inte vid omlistning från passivt val till aktivt val om detta gäller inom samma vårdenhet och görs i samråd med medborgaren. Listningsblanketten ska innehålla följande uppgifter:

- vilken vårdenhet medborgaren valt (och ev. uppgift om vald läkare)
- personnummer och namn i klartext
- datum för listningen och ort
- endast en individ per blankett

Listningsblanketter ska arkiveras på vald vårdenhet under 10 år. Därefter ska dessa förstöras. I de fall listning rör utomlänns folkbokförd individ, ska listningsblanketten (original) skickas till Regionstab Samordning hälso- och sjukvård för listning och det faller då på Regionstab Samordning hälso- och sjukvård att arkivera dessa blanketter i enlighet med Region Kalmar läns bevarande och gallringsplan.

Listningen gäller till dess att medborgaren gör ett nytt val. Medborgare som flyttar från Kalmar län tas automatiskt bort ur listningsregistret.

Ombud

För barn och ungdomar under 18 år väljer vårdnadshavaren. Samtliga vårdnadshavare ska underteckna Region Kalmar läns fysiska listningsblankett om val av vårdenhet görs via sådan. Det är upp till vårdnadshavarna att komma överens om listning.

I de fall valet görs av ett ombud med juridisk rätt att föra barnets talan, exempelvis förmyndare, ska detta framgå på blanketten.

Listningsregister

Uppgifter om medborgarens val ska registreras i listningssystemet LisBet. Önskemål om listning ska hanteras snarast möjligt, dock senast inom innevarande arbetsvecka (listningssystemet tillåter inte registrering över månadsskifte). Registrering av folkbokförda i annat län än Kalmar, sker centralt hos Regionstab Samordning hälso- och sjukvård. Samtliga blanketter som rör dessa medborgare skickas till Regionstab Samordning hälso- och sjukvård snarast möjligt. Registrering av blanketter äldre än två veckor genomförs inte, utan skickas

tillbaka till av medborgaren vald vårdenhet och vårdenheten ska vid erhållande av sådan blankett därefter kontakta medborgaren för att låta denne göra ett nytt val. Datum för listning/omlistning är registreringsdatum. Önskemål om listning via 1177.se hanteras inom samma tidsspann.

Passiv listning

Nyinflyttade till länet listas automatiskt (passivt) på den vårdenhet som ligger närmast folkbokföringsadressen. Om fler vårdenheter finns i närområdet ska fördelningen av de nyinflyttade ske via solidarisk turordning. Ett personligt brev om detta skickas automatiskt till medborgaren tillsammans med information om hur den nyinflyttade kan göra ett aktivt val. Om medborgaren kvarstår som passivt listad och därefter flyttar inom länet blir den passivt omlistad till den vårdenhet som ligger närmast den nya folkbokföringsadressen. Ett aktivt val kan däremot endast ändras av ett nytt aktivt val. Nyfödda listas automatiskt (passivt) på den vårdenhet där barnets mor/vårdnadshavare är listad. Ett personligt brev om detta skickas automatiskt tillsammans med information om hur man kan göra ett aktivt val.

Avlistning eller ickevalsalternativ

Hälsoval Kalmar län bygger på att alla länsinvånare samt de medborgare folkbokförda i annat län än Kalmar som så vill, är listade. Listningen är en förutsättning för god kommunikation mellan olika vårdenheter i länet om enskilda patienter samt för att ersättningen för vården ska följa patientens val. Därför görs passiv listning.

Om någon länsinvånare eller medborgare folkbokförd i annat län än Kalmar, vilken tidigare varit listad inom Hälsoval Kalmar län, ändå önskar vara helt olistad ska denne skicka ett brev till Regionstab Samordning hälso- och sjukvård där han eller hon berättar att han/hon inte vill vara listad på någon enhet. I brevet ska personnummer finnas med och brevet ska vara undertecknat och daterat.

Den som är olistad/avlistad finns bara kvar i listningssystemet som "länsinvånare", men helt utan anknytning till någon vårdenhet och i fallet med medborgare folkbokförd i annat län än Kalmar, inte alls.

Information till listade

När vårdenheten ska informera medborgarna om något rörande listningen, så är det viktigt att detta sker på ett strukturerat och, så långt det är möjligt, likvärdigt sätt. Denna typ av brev ska skickas via listningssystemet Lisbet, där så är möjligt. I de fall då kommunikation rör sådant som inte är kravställt i förfrågningsunderlag och uppdrag kopplat till Hälsoval Kalmar län, kan detta innebära kostnader för vårdenheten.

Underlag för kapitation

Underlaget för ekonomisk utbetalning tas fram dagen efter den 28:e i varje månad. Detta innebär att alla listningar som ska räknas måste vara registrerade senast den 28:e varje månad. Observera dock att detta inte innebär att listning i LisBet ska vänta till den 28:e, utan detta ska ske inom innevarande vecka från det att önskemål om listning mottagits.